

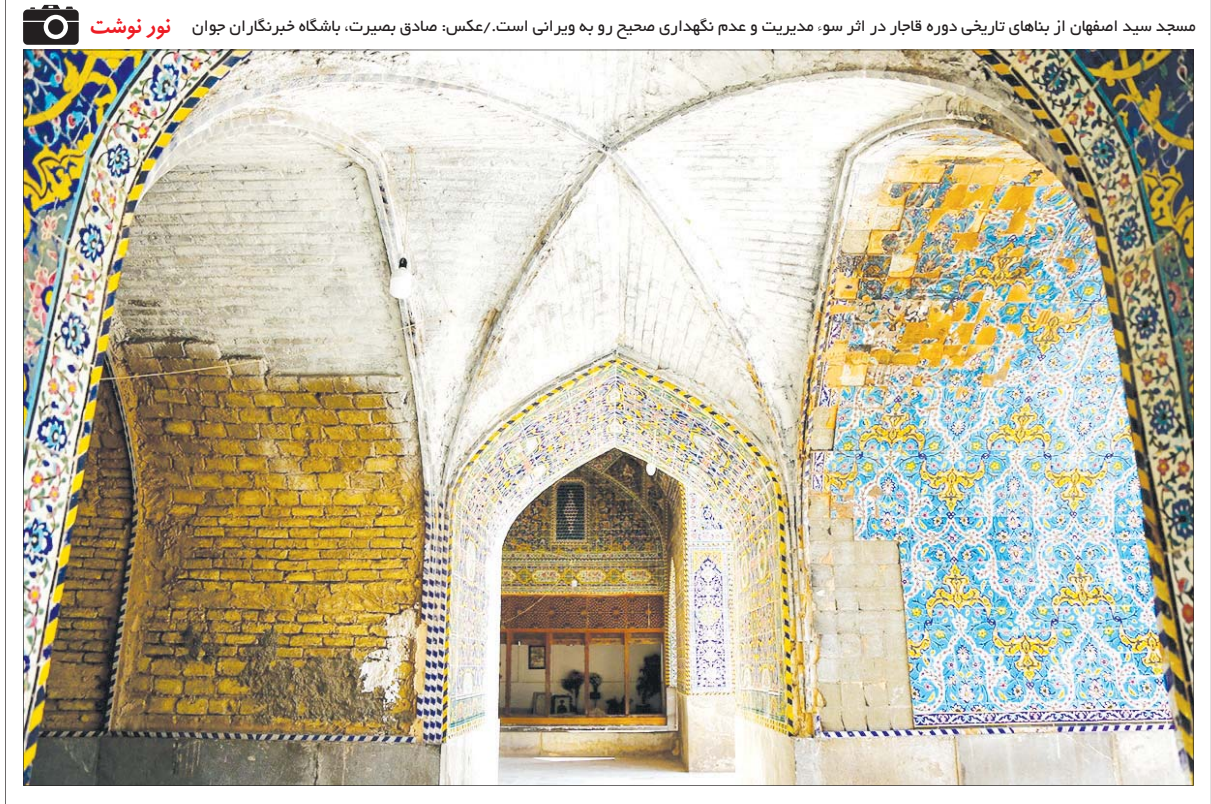
روزنامه شرق

دوشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۰ • ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۴ ژانویه ۲۰۲۲
سال نوزدهم • شماره ۴۲۰۳ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۳
اذان صبح فردا ۵:۴۲ • طلوع آفتاب ۷:۰۹

www.sharghdaily.ir
fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فرو

روایت

نگاه مادرانه

نیستند اما در تعریف مادری می‌کنند، زیرا «تکه‌ای از وجود» خود را در مهر مادرانه به انسان معنا کرده‌اند و چه بسیار مادرانی که به خاطر زایلین یک فرزند فقط عنوان مادری را دارند. از گروه اول بسیار کسانی می‌شناسم که نگاهشان و رفتارشان با جهان و انسان‌هایش مادرانه است. مهر و حمایت و عتاب مادرانه را بهم دارند و وجودشان گرم و امنیت‌بخش است. چه بسیار روان‌های مادرانه‌ای که برکت حضورشان، خانه‌ای، محله‌ای، شهری و تاریخی را به سلامت از کوره‌راه‌های زندگی گذرانده است. مادران کمناهی که هیچ فرزندی روز مادر را به آنها تبریک نگفته اما برای آدم‌های بسیاری مادری کرده‌اند. مادران حقیقی که نگاه مشفقانه‌شان باعث شده نور و گرمای امید حتی به دل تهاترین و مطرودترین آدم‌های یک جامعه راه پیدا کند. زانی که حس مادری را صرف ساختن جریان، اندیشه یا حرکتی کرده‌اند که تا

سال‌ها از وجودش هزاران فرزند ناشناخته تغذیه کنند. زنان ناشناسی که با لبخند گرم و کلام شوخشان هرگاه که با گریه سرافغان رفته‌ایم، به ما مثل کودکی که بابت سرخوردنش زمین و آسمان را مقصر می‌داند، مهربانانه نهیب زده‌اند، دست‌وبال خاکی‌مان را شسته‌اند و با شیرینی کوچکی دوباره روانه کوچه پس‌کوچه‌های زندگی کرده‌اند. اگر از گروه دوم هم باشیم، اشکالی ندارد. صرف به‌دنیاآوردن یک بچه باعث نمی‌شود که یک‌باره پله‌ها را بالا برویم و به نگاه و جایگاه مادرانه برسیم. این آزمون سختی است. اما آزمون سخت‌تر این است که شادی و سختی مادری را تجربه کنی و بعد نماه‌فیزیکی‌آن را از دست بدهی. آن‌وقت است که احساس می‌کنی ناگهان زندگی بی‌معنا شده، درخت بی‌بارشده‌ای و مادربودنت پریر شده، انکار باد هوا. دلم می‌خواهد اگر روز مادر آیینی دارد، تبریک و قدردانی‌ام را نثار همه مادرانی کنم که فرزندی از دست داده‌اند. مثل آن دوست عزیز و با اینکه می‌دانم قلیشان چقدر مجروح است، دعاکنم که از پس این آزمون سخت، مهر مادرانه‌شان به اندازه همه فرزندان این سرزمین گسترده شود. فرزندان کوچک و بزرگی که در این زمان بیش از هرچیز به نگاه مادرانه احتیاج دارند. نگاهی که سخت به آن محتاجیم.

همسایه‌ها

کردند ولی پاسخ روشنی دریافت نکردند. هرچند مقامات طالبان در روزهای اخیر بارها ربودن و بازداشت این زنان معترض را انکار کرده‌اند. زهرا موسوی از دیگر فعالان مدنی افغانستان با اشاره به فعالیت‌های طالبان در رسانه‌های اجتماعی اظهار می‌کند: «طالبان با ایجاد جو تبلیغاتی به انسان‌زدایی زنان مبارز دست می‌زنند. به‌این‌صورت که هویت اخلاقی این زنان را زیر سؤال می‌برند و می‌گویند که این زنان به سنت‌های جامعه افغانستان و ارزش‌های اسلامی توهین کرده‌اند و زمینه را برای جو نفرت اجتماعی از این زنان فراهم می‌کنند تا بتوانند درنهایت این زنان را حذف کنند. دستگاه تبلیغاتی طالبان در خدمت سرکوب و شکنجه زنان مبارز استفاده می‌شود و اکنون شش زن فعال اجتماعی مفقود شده است. خانواده زنان ربوده‌شده تحت فشار فرهنگی و اخلاق حاکم سنی جامعه هستند تا در برابر

حذف‌زنان‌با‌هرم‌آبرو

زنان فعال مدنی در افغانستان تحت فشار هستند و حمایت جامعه جهانی از آنان تاکنون بی‌نتیجه به نظر می‌رسد. چند روز پیش ویدئویی از «تمنا زریاب‌پریانی» در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که وی درخواست کمک می‌کند و می‌گوید که طالبان می‌خواهند به زور وارد خانه‌اش شوند. به گزارش یورونیوز ۱۰ نفر از اعضای گروه طالبان که خود را وابسته به استخبارات طالبان معرفی کرده بودند، ساعت پنج بعدازظهر روز چهارشنبه به زور وارد آپارتمانی شدند که در آن تمنا به همراه سه خواهرش زندگی می‌کردند. طالبان پس از ورود به خانه تمنا ابتدا چشمان و دهان هر چهار نفر را بستند و با پوشاندن حجاب (برقع) آنها را با خود بردند. بسیاری از ساکنان آپارتمان شاهد این صحنه بودند. بعد از این حادثه، نزدیکان تمنا به حوزه‌های امنیتی طالبان مراجعه

گیتی صفرزاده

روز مادر است و ناخودآگاه فکرم می‌رود سراغ یک دوست قدیمی که همین یک‌ماه پیش تنها فرزندش را از دست داد...

مناسبت روز مادر در خانواده‌ما خیلی جدی گرفته نمی‌شود. هرچای دنیا هم که بودیم، لایذ به بهانه‌ای روزی به‌عنوان مادر انتخاب می‌شد و ما به آیین آنجا ابراز مهر و محبتی می‌کردیم. مسئله این است که مادرشدن واقعاً اگر یک انتخاب باشد، انتخاب سختی است. انتخاب اینکه می‌پذیری «تکه‌ای از وجود»ت بیرون از تو قد بکشد، رشد کند، حتی گاه بسیار متفاوت از تو شود، راهش را بگیرد و برود بی زندگی‌اش، چه‌سبا زودتر از تو از جهان رخت بریندی یا ناگام و معلول و ناهنجار شود و باین‌حال تو در تمام این شرایط دوستش داشته باشی، آغوش یازش باشی، چشم و دلت نگرانش باشد و فارغ از اینکه چه کسی شده و کجاست، برایش بهانی. من مادربودن را این شکلی معنا می‌کنم و با این تعریف چه‌سبا کسانی که مادر به معنای فیزیولوژیکش

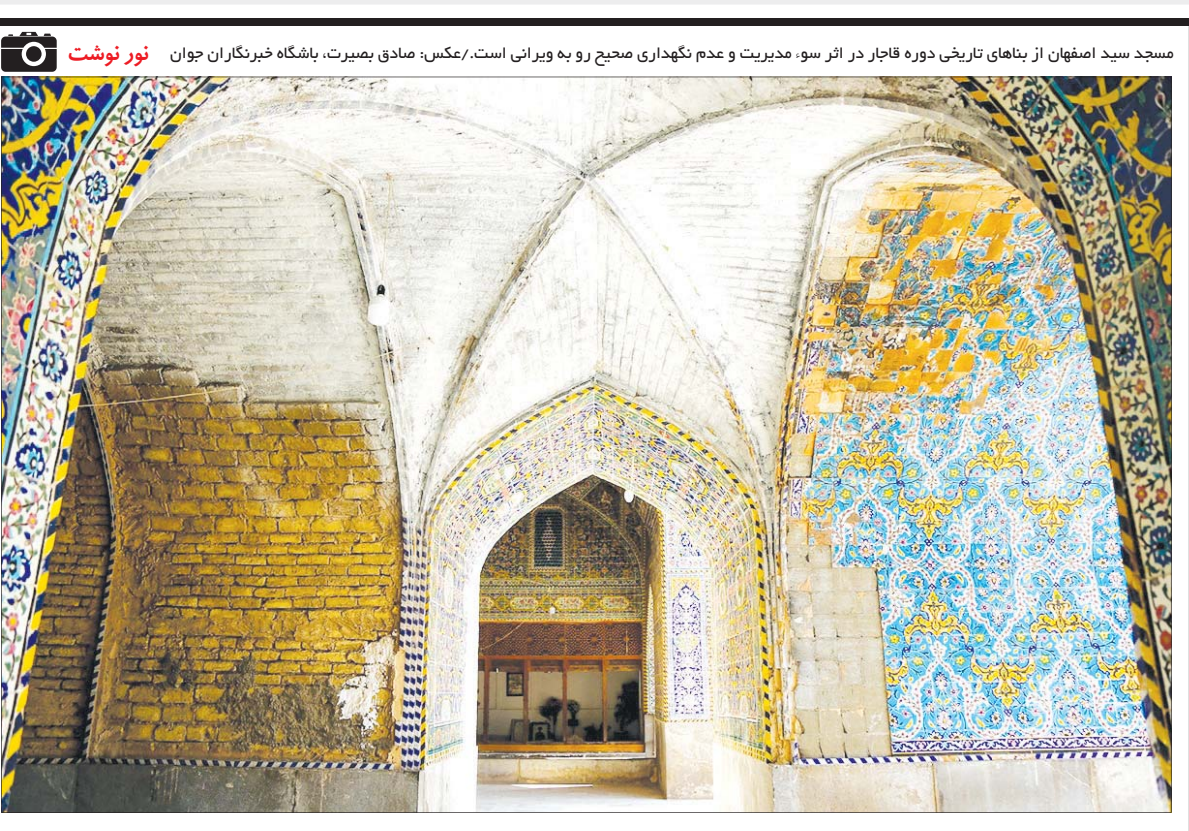
www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۰ • ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۴ ژانویه ۲۰۲۲
سال نوزدهم • شماره ۴۲۰۳ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۳
اذان صبح فردا ۵:۴۲ • طلوع آفتاب ۷:۰۹

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فرو

روایت

نگاه مادرانه

نیستند اما در تعریف مادری می‌کنند، زیرا «تکه‌ای از وجود» خود را در مهر مادرانه به انسان معنا کرده‌اند و چه بسیار مادرانی که به خاطر زایلین یک فرزند فقط عنوان مادری را دارند. از گروه اول بسیار کسانی می‌شناسم که نگاهشان و رفتارشان با جهان و انسان‌هایش مادرانه است. مهر و حمایت و عتاب مادرانه را بهم دارند و وجودشان گرم و امنیت‌بخش است. چه بسیار روان‌های مادرانه‌ای که برکت حضورشان، خانه‌ای، محله‌ای، شهری و تاریخی را به سلامت از کوره‌راه‌های زندگی گذرانده است. مادران کمناهی که هیچ فرزندی روز مادر را به آنها تبریک نگفته اما برای آدم‌های بسیاری مادری کرده‌اند. مادران حقیقی که نگاه مشفقانه‌شان باعث شده نور و گرمای امید حتی به دل تهاترین و مطرودترین آدم‌های یک جامعه راه پیدا کند. زانی که حس مادری را صرف ساختن جریان، اندیشه یا حرکتی کرده‌اند که تا

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۰ • ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۴ ژانویه ۲۰۲۲
سال نوزدهم • شماره ۴۲۰۳ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۳
اذان صبح فردا ۵:۴۲ • طلوع آفتاب ۷:۰۹

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فرو

نرسید. بنابراین مسئله مهم این است که چگونه و از کجا باید روند اصلاح تعارفه و به تبع آن خدمات سلامت را که این جدول نوید می‌دهد، شروع کرد؟ مجامع رسمی پزشکی و در رأس آنها سازمان نظام پزشکی باید از تمامی اقتدار خود به‌خصوص اقتدار معنوی‌ای که بر اقشار مختلف پزشکان دارند، برای اعمال این تعارفه‌ها استفاده کنند. تمام پزشکانی که از سازمان شماره نظام پزشکی دریافت کرده‌اند و مسئولیت‌هایی در برنامه‌ریزی خدمات سلامت و تعیین تعارفه‌ها دارند، تمام پزشکان شاغل در سازمان‌های بیمه‌گر و سایر پزشکان و کارشناسان در همه سازمان تصمیم‌گیر باید مخاطب سازمان قرار گیرند تا رعایت تعارفه‌های پیشنهادی سازمانشان را وظیفه اخلاقی خود بدانند. سازمان باید محروم‌ترین بخش‌های جامعه پزشکی مثل پزشکان عمومی متخصصین اطفال عفونی را ابتدا حداقل در مناطق بسیار محروم –به تشخیص خود- راساً با ابتکار خود دعوت به رعایت این تعارفه‌های جدید و در صورت لزوم پرداخت هزینه کند. همه باید بپذیرند که اصلاح تعارفه‌ها تنها به شکل تدریجی امکان‌پذیر است و ازاین‌رو باید از منطقی‌ترین و بدیهی‌ترین بخش شروع شود؛بخشی که تصادفاًمهم‌ترین

رواها

روز جهانی آموزش و ضرورت تحول

حفیظ‌الله مشهور، دبیر آموزش‌وپرورش: ۲۴ ژانویه برابر با چهارم بهمن‌ماه از سوی مجمع عمومی سازمان ملل به‌عنوان روز جهانی آموزش و با هدف قدردانی از نقش آموزش در راستای صلح و توسعه نام‌گذاری شده است. در واقع پیوند میان توسعه فرهنگی، اقتصادی، علمی، برابری، صلح و امنیت با آموزش بیوندی ناگسستگی و انکارناپذیر است و همواره در پیداکردن علل وجود مشکل در هریک از مقوله‌های یادشده یکی از جاهایی که باید به سراغ آن رفت، نظام آموزشی و شیوه‌های حاکم بر دستگاه تعلیم و تربیت است.همه‌گیری کرونا در دو سال اخیر در سراسر دنیا مسئله آموزش را به یکی از پرچالش‌ترین مسائل کشورها مبدل کرد؛ درحالی‌که در کشورهای توسعه‌یافته پس از شوک اولیه این پاندمی، آرام‌آرام بستر نرم‌افزاری و سخت‌افزاری موجود به کمک آموزش آمد، اما در کشورهای در حال توسعه، نبود زیرساخت‌های لازم و عدم توزیع همکن امکانات، شکاف آموزشی را که حتی قبل از همه‌گیری بین مناطق مختلف و حتی بین خانواده‌های مختلف وجود داشت، عمیق‌تر کرد. اما دراین‌بین تعطیلی مدارس شاید دوباره توجه همگان را به نقش بی‌بدیل آموزش‌های رسمی و مدرسه‌ای به کاهش بسیاری از مشکلات و راهی بی‌همتا به سوی توسعه متوازن و عدالت‌محور جلب کرد و گفتمانی تحت عنوان «مرگ مدرسه» که قبل از این شرایط مورد توجه قرار گرفته بود را با تردیدهایی جدی مواجه کرد.

آنچه در شرایط کنونی از سوی سازمان ملل و یونسکو در ارتباط با آموزش و در شعار امسال به مناسبت در این روز مورد توجه قرار گرفته است، ضرورت تغییر مسیر آموزش و ایجاد تحول در جهت دسترسی عادلانه به آموزشی کیفی با اولویت‌بخشی به حاشیه‌نشینان، به‌کارگیری درست و اثربخش آموزش‌های دیجیتال در کنار توانمندسازی معلمان و پشتیبانی‌های سیاسی و اجتماعی دولت‌ها و جامعه مدنی برای ایجاد دگرگونی و حرکت به سمت توسعه همه‌جانبه و عادلانه است.

شاید دستگاه آموزشی کشور ما نیز در شرایط فعلی و شکاف‌های عمیق ایجادشده احساس نیاز بیشتری به دگرگونی و اصلاح داشته باشد؛ اصلاحی همه‌جانبه شاید نگاهی متخصصانه از نوع نیازهای زندگی در عصر حاضر و توانمندسازی دانش‌آموز برای ایجاد تغییر در زندگی خود و جامعه و سهم‌کردن استعداد‌های خدادادی تکتک فرزندان ایران‌زمین در ساختن ایرانی بهتر و آبادتر با واکاوی راه‌های اشتباه یا کم‌اثر پیوده‌شده در گذشته، بتواند تحولی واقعی را در آموزش‌وپرورش‌مان رقم بزند؛ تحولی که هرچه دیرتر به سراغ آن برویم از چرخه توسعه در همه ابعاد عقب خواهیم ماند و جامعه را از استعداد‌های نهفته در وجود فرزندان این کشور محروم خواهیم کرد.

اندی پیش‌تر در این سوی جهان در آثار عبید زاکانی تجلی یافته است. اسپانیایی‌ها که نظر به نزدیکی جغرافیایی و تاریخی‌شان به کشورهای عربی و آفریقایی نگاهی جهانی‌تر دارند، با اندوخته غنی لطایف خود توشه‌ای برای نویسنده ملی خود فراهم می‌آورند و این نویسنده جهان‌دیده هم تمامی این لطایف را آذین جان جنون‌زده شهسوار خود، دن کیشوت می‌کند؛ شهسوار آرمان‌خواه اما توهمزده‌ای که از پس بسیاری ماجراهای دلنشین و در عین حال غم‌انگیز، سرانجام راهی به روشنای عقل می‌یابد، اگرچه دیرهنگام.

شخصیت دن کیشوت، با چنین خصایلی، شاید مثالی برای همه آرمان‌خواهان جهان باشد؛ از همین‌رو است که در ادبیات جهان همه جا «خودی» می‌شود، پیش از آنکه به همه زبان‌های زنده جهان ترجمه‌اش کنند. نمونه این خودی‌شدن نمایش‌نامه اقتباسی جواد مولانیا از این اثر بزرگ

ایستا: به گفته احسان خاندوزی شافلین، بازنشستگان و مستمری‌بگیران دستگاه‌های اجرایی می‌توانند از شعبات بانکی که حقوق دریافت می‌کنند، تنها با یک نامه کسر از حقوق ۵۰ میلیون تومان بدون ضامن وام بگیرند. همچنین، متقاضیان دریافت وامی بالای ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان باید علاوه بر ارائه گواهی کسر از حقوق، یک سفته یا چک نیز تحویل دهند.

آکادمی

آغاز یک آغاز

و حیاتی‌ترین حلقه در زنجیره سلامت هستند. در انسان شرافتمندی می‌تواند این واقعیت ملموس را درک کند که پزشکی که تنها کار ویزیت و نسخه‌نویسی انجام می‌دهد، تعارفه خدماتش نمی‌تواند چیزی در حد آدامس و پفک باشد؛ مگر آنکه دولت بخش مهمی از هزینه‌ها و نیازمندی‌های او را مرتفع کند. هر انسان صادقی می‌تواند دریابد که یک مرکز درمانی که هیچ حمایت دولتی‌ای دریافت نمی‌کند، نمی‌تواند با چندده هزار تومان بابت ویزیت سر پا بماند یا باید تعطیل شود یا به اعمال دیگری سوق پیدا کند. تنها با حمایت کل جامعه پزشکی از تعارفه پزشکان عمومی (شامل دستیاران تخصصی) داخلی عفونی و اطفال است که عرصه عمومی می‌تواند اهداف صلح‌اندانیشانه جامعه پزشکی در اصلاح تعارفه را دریابد و آن را منفعت‌طلبی تلقی نکند. با این شیوه است که می‌توان حمایت عرصه عمومی و نخبگان و برگزیدگان آن را به دست آورد. جامعه پزشکی نباید تردیدی به خود راه دهد که اصلاح تعارفه مهم‌ترین قدم در شکستن سیکل معیوب بحران سلامت است؛ قدمی که بدون آن هیچ چیز اصلاح نخواهد شد. جامعه پزشکی باید در یاد داشته باشد هیچ اصلاحی بدون هزینه امکان‌پذیر نیست.

یادداشت

نگاهی به نمایش‌نامه اقتباسی «دن کیشوت» به قلم و اجرای جواد مولانیا

دن کیشوت همه‌جا هست

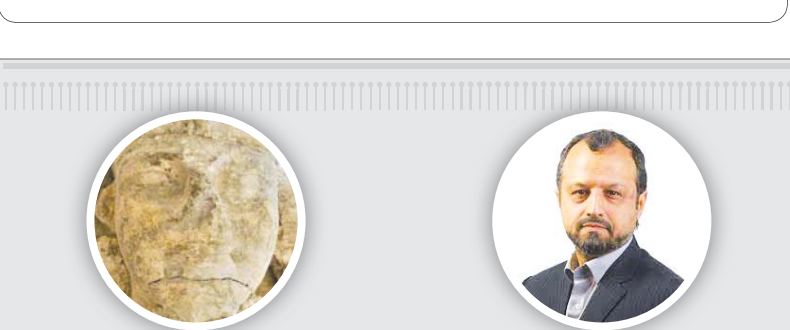
است. صحنه‌آرایی این نمایش‌نامه از هرگونه تجمل و تکلف خالی است و بدون پرده چهارم؛ و این روشی است همخوان با روح رمان و شیوه اجرای دورنمات که در ایران نام و اعتباری دارد. بازیگران همه در پیش چشم تماشاگران نشسته‌اند و آنجا که لازم است، در تغییر مختصر دکور صحنه با یکدیگر دست‌پیش می‌آورند. آغاز صحنه رنگی تیره و سوررئالیستی دارد و با روح شاداب رمان نمی‌خواند. بازیگران، پریشان، در تاریکی پرسه می‌زنند تا سرانجام نور چشم‌انداز را روشن می‌کند. شاید این آغاز دلگیر را باید خروج از فضای تاریک قرون وسطی بدانیم؛ خاصه که با خروش موسیقی تاکید هم می‌یابد.

و اینک بازی جابه‌جا ماجراهای شهره و برجسته رمان را بازآفرینی می‌کند، با مایه همان طنز و همان جست‌وجوی دلنشین اما ناشیانه از پی فضایی مانند نیکی، عدالت، حس اجتماعی و یاری‌رسانی به مردمی که در وجود سانچو پانزا بر سر صحنه حضوری نمادین دارند. غیر از سانچو، بازیگران پرشمار و

جوان این نمایش‌نامه هم گاه با تجمع اعتراضی خود نقش عامی عاصی را به تماشای می‌گذاردن. عصیان عوام در خود رمان هم یکی از بن‌مایه‌های ستون‌واره روایت است و تجسمی از شکل‌گیری روح دموکراسی خواهی.

در تمامی زمان بازی، موسیقی سه‌م و نقش روایی دارد و با شیوه نواختن تلفیقی‌بعُدی شنیداری هم به نمایش می‌دهد. به این ترتیب، نمایش‌نامه در مجموع خود موفق است، مگر در شیوه بیان! رمان «دن کیشوت» را می‌توان ساعت‌ها بر سر بازار نقالی کرد و آخرین مترجم این رمان به آلمانی، خانم سوزانه لانگه، بر شکوه و زیبایی زبان آن تاکید بسیار کرده است. جا داشته است که دردی که بازیگران در بیان متن دیالوگ داشت شب‌کامتری داشته باشند و بر جانب غلوآمیز آنچه می‌گویند، تاکید بیشتری بکنند؛ تاکیدی به رسم نقالان، نقال‌وار!

الجزیره: باستان‌شناسان در معبد گمشده موسوم به «معبد یک‌میلیون‌ساله» که به دست یکی از فراعنه در مصر ساخته شده، دو مجسمه ابوالهول کشف کردند. آنها در حین بازسازی مقبره پادشاه آمهوتپ سوم بودند که حدود سه‌هزار و ۳۰۰ سال پیش بر مصر حکومت می‌کرد، زمانی که مصر، سرشار از ذخایر طلا بود.

اتفاق

دوپیچه‌وله: گلجان هرروز عصر کتاب زیر بغل می‌زند و بدون همراه مرد در خیابان‌های کابل به راه می‌افتد. او از معدود زنان افغان است که هنوز بیرون از خانه کار می‌کنند. طالبان بارها تهدیدش کرده‌اند اما او همچنان رمان، کتاب‌های غیرداستان و فلسفی می‌فروشد. او هدفی روشن در سر دارد اما می‌گوید هر ثانیه وضعیت کشورش بدتر می‌شود.

امتداد: مصطفی نیلی و محمود بهزادی‌راد، وکلای مدافع کیوان صمیمی می‌گویند او را از اوین به کرج منتقل کرده‌اند. مشخص نیست این کنشگر و روزنامه‌نگار سالخورده و بیمار در کدام زندان کرج نگهداری می‌شود؛ رجایی‌شهر یا قزلحصار. صمیمی ۷۴ سال دارد و درگیر بیماری‌های قلبی، کلیوی و ریوی است.

یورونیوز: فرهاد مشیری، مالک باشگاه فوتبال اورتون در لیگ برتر انگلیس، ۱۲۰ میلیون یورو دیگر در این باشگاه سرمایه‌گذاری کرد. این تاجر ایرانی ۹۴ درصد سهام باشگاه اورتون را در دست دارد. او در نامه‌ای خطاب به هواداران باشگاه گفته است: «این اقدام، نمایان‌گر قاطعیت عملکرد و همچنین فعالیت صمیمانه من در باشگاه اورتون است.»